

Psychotropní látky

Ročníková práce

Školní rok **2021/2022**

Autor: Daniel Kakáč, 9.A

Konzultant: Mgr. Vladěna Ševčíková

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto ročníkovou práci vypracoval samostatně a použil jen uvedené zdroje.

Ve Žďáře dne 15.5. 2022

Daniel Kakáč

Poděkování

Rád bych poděkoval své konzultantce Mgr. Vladěně Ševčíkové za rady, vstřícnost při konzultacích a pomoc při vypracování ročníkové práce.

Obsah

1. Úvod.....	5
2.CHARAKTERISTIKA.....	6
3.LEHKÉ DROGY.....	7
Kratom.....	7
Nikotin.....	7
4.NELEGÁLNÍ, TVRDÉ DROGY	8
Konopí a Marihuana	8
Metamfetamin	8
LSD	9
Extáze.....	9
Kokain	10
Crack	10
5.Účinky.....	11
6.Škodlivost pro tělo.....	12
7.Česká republika a drogy.....	13
8.Závěr	13
9.Resumé.....	15
10.Zdroje.....	16

1. Úvod

V poslední době mi přijde že jsem o drogách slýchal mnohem více než jindy, proto jsem se o tohle téma začal zajímat, jelikož mě zajímalo, jak tyto látky fungují, na jakém principu pracují a jak operuje Policie České republiky proti výrobě a prodeji těchto látek. Osobně jsem se s tímto nikdy nesetkal. Ani já sám nepodporuji užívání drog.

2. CHARAKTERISTIKA

Co to vlastně droga je? Drogu můžeme definovat jako každou látku, která je vpravena do organismu, ovlivňuje psychiku člověka, jeho chování, prožívání a vnímání. Většina drog nejsou jen látky škodlivé, ale zároveň látky s mnoha pozitivními účinky. Jde často o součásti léků nebo o samotné léky. Samotný pojem droga označuje usušené části živočichů nebo rostlin používaných v lékařství. Právě prostředky potlačující bolest, navozující spánek nebo tlumící kašel jsou také drogami. Látka může být v určitém případě drogou nebo účinným lékem.

3. LEHKÉ DROGY

Kratom

Mitragyna speciosa je druh rostliny. Je to tropický strom. Strom se vyskytuje v nížinných tropických deštných lesích Indočíny a jihovýchodní Asie.

Ze sušených listů se v Indočíně a jihovýchodní Asii získává tradiční povzbuzující a léčivý prostředek, známý nejčastěji pod thajským názvem kratom.

V závislosti na použitém množství je účinek kratomu buď stimulační nebo euforický a tlumící.

Pravidelné užívání může vést k vytvoření tolerance.

Užívání a prodej kratomu nejsou v České republice zakázány, avšak v řadě jiných zemí (primárně asijských) je na seznamu legálních látek.

V České republice se momentálně kratom prodává hlavně přes internet, ale jeho popis musí být udáván jako látka přidávaná do barviva a ne ke konzumaci kvůli zákonu.

Nikotin

Nikotin je prudký jed, který má v malém množství stimulační a uvolňující účinky.

Užívá se většinou formou kouření, žvýkání či šňupání, nověji je používán jako součást náplní elektronických cigaret.

Jedná se o základní návykovou látku obsaženou v tabáku.

V nervové soustavě vyvolává stav relaxace a stimuluje myšlení a pozornost.

Ve stejnou chvíli nepřírozně stimuluje srdeční činnost a především vyvolává extrémně silnou závislost.

(Považuje se za jednu z nejnávykovějších látek vůbec).

4. NELEGÁLNÍ, TVRDÉ DROGY

Konopí a Marihuana

Konopí (Cannabis) je teplomilná rostlina pocházející původem ze střední Asie.

Marihuanou se označuje nelegální psychotropní droga, která se získává usušením květenství samičích rostlin. Většinou se užívá kouřením jointu. Konopí s obsahem THC nad 0,3 % (mnohdy až 15-20%).

Do množství 0,3 % THC jde o technické konopí, které je nejčastěji využíváno pro lékařské účely.

Rozdělení: - THC (0,3 – 20%)

- CBD (0,3 nebo méně)

Metamfetamin

Metamfetamin neboli pervitin.

Jedna dávka 15 až 100 mg je zpravidla užita šňupáním, kouřením, nitrožilně nebo jako tablety.

V případě lékařského využití se nepřekračuje 70 mg. Účinkuje 6 až 14 hodin, s vyšší dávkou až 18 hodin.

V moči lze metamfetamin nalézt týden od požití.

Poprvé byl připraven v roce 1887 v Japonsku.

Nejdříve byl odhalen jeho potenciál při léčbě astmatu, poté byl použit jako povzbuzující prostředek během II. světové války

(na obou stranách, většinou piloty letadel a tanků).

LSD

(Diethylamid kyseliny lysergové)

Už při menším množství způsobuje silné účinky.

Nejvíce intenzivní zážitek je mezi druhou a třetí hodinou po požití. Celkové účinky působí 6 až 20 hodin (záleží na dávce)

Po požití této látky mohou přijít negativní psychické reakce. Mezi ně například patří úzkost, zejména při špatné náladě nebo nepříjemně vypadajícím prostředí.

LSD byla poprvé vyrobena doktorem Albertem Hofmannem ve švýcarské laboratoři. Na této látce nevzniká skoro žádná závislost.

Extáze

Extáze (MDMA) je chemicky vytvořená, obvykle ve formě tablet.

Droga má značné stimulační účinky, takže je konzument schopen zvýšené fyzické schopnosti, bez toho by pociťoval odpovídající únavu.

To může vést ke kolapsu organismu následkem fyzického vyčerpání.

Mírné účinky se projevují především v nárůstu příjemných pocitů a laskavosti.

Kokain

Kokain je bílá, mikrokryсталická látka, rozšířená především jako droga.

Jedná se o listy z jihoamerického keře rudo dřev.

Kokain účinkuje jako silný stimulant a blokuje proud sodíku v nervových vláknech.

Účinkuje značně intenzivně, jen krátkodobě (30–90 minut), navozuje silnou euforii, pocit vzrušení, radosti a rozjasněné mysli, stupňuje sebedůvěru, sebejistotu, družnost, zlepšuje schopnost soustředit se, může však narušit sebekontrolu a myšlení, podnítit neklid a agresi.

Dlouhodobé užívání kokainu nevede k rozvoji fyzické závislosti, avšak výrazné psychické závislosti.

Na výrobu 1 kg čistého kokainu je třeba 200 až 400 kg suchých listů koky
(ale závisí to na obsahu kokainu v listech).

Crack

Volná báze kokainu zvaná crack vzniká smícháním se sodou, ale používá se např. i vápno nebo prášek do pečiva, dále pak s čpavkem a následnou tepelnou úpravou.

Zpravidla působí po dobu pouhých 10 až 20 minut.

Na crack vzniká závislost velice rychle, po opiátech typu morfin či heroin je jednou z nejnávykovějších látek.

Látku obsaženou v kokových listech užívali již Inkové, listy koka jsou v mnoha zemích tradičně žvýkány.

Kokain byl poprvé izolován německým chemikem Albertem Niemannem v roce 1860.

5. Účinky

Při požití většího množství alkoholu se může zvýšit agresivita a potíže s chůzí.

Účinky u drog jsou zlepšená nálada, větší produktivita, potřeba méně spánku. Naopak mohou způsobovat nevolnost, zvracení. U tvrdších drog jako je třeba kokain je hned po prvním užití okamžitý účinek pocit radosti, veselosti, zvýšeného sebevědomí. Lidé si od nepaměti vyhledávají způsoby, jak zintenzivnit prožitek radosti, euforie a slasti, uniknout před bolestí, pocity samoty a izolace. Droga je látka, která tyto účinky umí splnit. Dříve se drogy v lékařství využívaly na zmírnění bolesti a na lepší spánek. Tyto drogy také využívali zejména umělci při tvoření svých děl jako uvolnění. Psychotropní látky užívají také i některé známé osobnosti na snížení stresu. Třeba jako Yzomandias, Nik Tendo.

6. Škodlivost pro tělo

Jedna z nejzávažnějších škodlivostí na těle při užívání psychotropních látek je závislost. Časté nebo pravidelné užívání psychotropních látek může způsobit poruchu rovnováhy v těle, nebylo zvyklé na užívání určitých drog, větší užívání těchto látek může způsobit kolaps některých orgánů a může vzniknout závislost.

Závislost, chronická porucha rozvíjející se na pozadí přirozené touhy člověka. Časté rysy závislosti se projevují na chování člověka, neovladatelné a opakované nutkání k určité činnosti.

Abstinenční neboli odvykací syndrom. Stav, který nastává po vysazení látky, která byla opakovaně či pravidelně užívána způsobí poruchu nové rovnováhy v těle. Při závislosti může dojít k předávkování danými látkami a následnými zdravotními komplikacemi.

Některé látky způsobují zvýšení tlaku a tepu, větší pravděpodobnost na infarkt (nikotin). Užívání látek způsobem vdechování do plic může způsobit rakovinu plic, hrtanu, ledvin, slinivky břišní nebo taky rakovinu jazyka. Mezi další špatné vlivy na naše tělo patří předávkování. Typické projevy předávkování jsou neklid, nervozita, třes končetin, zvýšený krevní tlak, bledost a bolest hlavy a nadměrné pocení.

7. Česká republika a drogy

Je dokázáno, že psychotropní látky používali lidé neolitických kmenů, kteří žili na území dnešní České republiky.

O toto téma se zajímal Alois Pokorný (1826-1886), který je zastáncem názoru, že v neolitu se již na našem území inhaloval kouř hašiše. V pozdější době se používaly různé květiny na výrobu mastí a lektvarů.

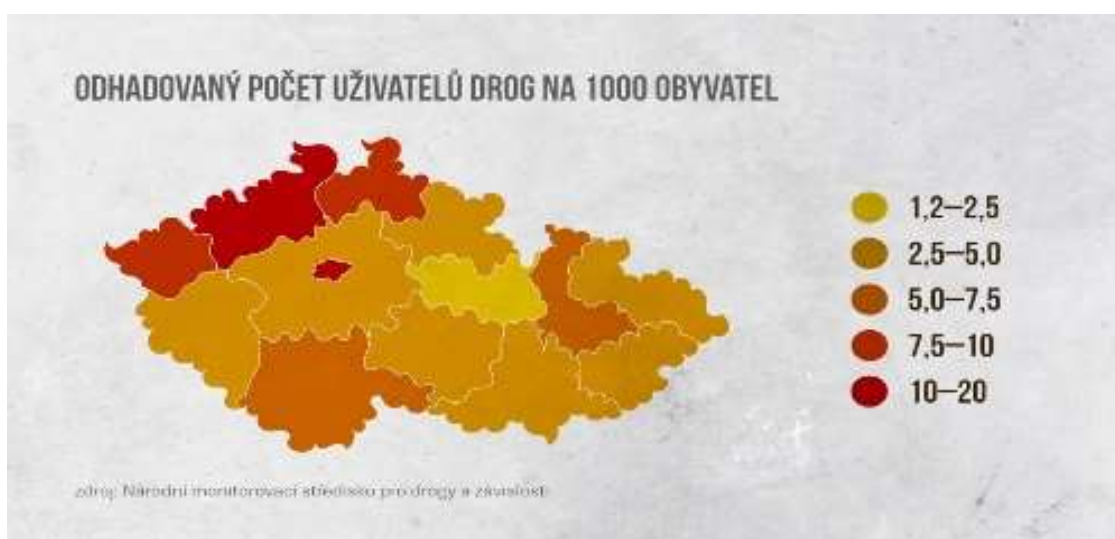
V roce 1918 se u nás objevují první záznamy o závislosti na kokainu, který se k nám převážel z Vídně a Berlína. V Čechách je známá firma Heisler z Chrástu, která se výrobou kokainu zabývala.

Mezi lety 1898 a 1947 se v lékařství používal heroin v kombinaci s morfiem.

Za dob druhé světové války se začaly objevovat případy s látkou LSD. Ve 20. století se v Praze rozšířilo i kouření opia.

V České republice má zkušenost s užitím drog a jiných nelegálních látek zhruba 1/3 populace a to ve věku 15-63 let. Nejčastěji užitou nelegální látkou byly konopné látky, potom extáze, halucinogenní houby, pervitin, LSD a nakonec kokain. Nejvíce užívaná legální droga je alkohol. V posledních 2 letech v době pandemie COVID-19 se zvýšil počet drogově závislých.

Převažuje výroba metamfetaminu. Ročně se odhalí zhruba 240 malých varen a asi 10 velkých. Každým rokem narůstají úmrtí, která zapříčinilo předávkování se návykovými látkami.

8. Závěr

Ve své ročníkové práci jsem popsal některé nelegální látky, ale také ty, které jsou v České republice legální. Snažil jsem se vysvětlit jejich princip, výrobu nebo užívání ve společnosti. Velmi mě to zaujalo a doufám, že i vás.

9. Resumé

My final work is about psychotropic drugs. These are chemical that primarily work on the central nervous system, where they change the function of the brain. A person who takes a substance, can feel better mood, increased productivity, need for less sleep. On the other side, they can cause nausea, vomiting. Hard drugs as cocaine, there is an immediate effect after the first use like a feeling of happiness, increased self-esteem. I focused on how do these substances work, what their composition is or how they are used.

10.Zdroje

https://cs.wikipedia.org/wiki/Psychoaktivn%C3%AD_droga

<http://pfyziolmysl.upol.cz/?p=944>

https://www.gymeroun.cz/uploads/web_files/dud/dud2013/cincibuchpecka/Marihuana.html

https://www.google.com/search?q=drogy+v+%C4%8Dr+statistika&rlz=1C1AWFC_enCZ923CZ923&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjnzMbCsN_3AhUD36QKHUNSBk8Q_AUoAXoECAEQAw&biw=1536&bih=714&dpr=1.25#imgrc=4cMSaeU4FLwDLM

shorturl.at/coxAX

shorturl.at/akpCJ

shorturl.at/fjnpt

shorturl.at/kmuy3

shorturl.at/yFPUZ

Knižní zdroj: OHLER, Norman. *Totální rauš: drogy ve třetí ríši*. Přeložil Nina FOJTŮ. Brno: Host - vydavatelství, 2016. ISBN 978-80-7491-790-5.